

RAPPORTEN
HAR TAGITS
FRAM I SAM-
ARBETE MED:

ZSL
LET'S WORK
FOR WILDLIFE

LIVING PLANET REPORT 2020

FRÅGOR & SVAR

Living Planet Report 2020 – frågor och svar

Vad är WWFs Living Planet Report?	2
Vilket är kortfattat budskapet i rapporten?	2
Vad är nytt i Living Planet Report 2020?	3
Mäter Living Planet Index fler arter och populationer än föregående rapport?	3
Vad mäter Living Planet Index?	3
Vilka forskare och institutioner har bidragit till Living Planet Report?	3
Hur har läget för populationerna av arter förändrats sedan 1970?	5
Vad är WWFs övergripande mål kopplat till LPR?	6
Vad måste politikerna göra?	6
Visar indexet att arter utrotas?	6
Vilka är de största orsakerna till att arter hotas?	6
Mäter indexet allt djur- och växtliv?	7
Är populationerna jämnt spridda över jorden?	7
Hur minskar populationerna i genomsnitt i olika regioner världen över?	7
Sötvattenspopulationerna minskar i snabb takt, varför?	8
Praktiska exempel ut för drabbade arter?	8
Finns det några positiva exempel?	8
Hur har det gått för de marina arterna?	8
Hur går det för insekterna?	9
Hur ofta kommer rapporten ut?	9
Förutom LPI finns <i>det ekologiska fotavtrycket</i> med i rapporten. Vad betyder det?	9
Hur ser kurvorna ut för arterna och det ekologiska fotavtrycket?	9
Hur påverkar befolkningsökningen jorden – spelar det någon roll om vi ändrar vårt sätt att leva om jordens befolkning växer?	9
På vilket sätt vill LPR bidra till global politisk förändring?	10
Vad uppmanar WWF den svenska regeringen att göra?	10

Vad är WWFs Living Planet Report?

Living Planet Report är en rapport från WWF International som tar tempen på hur vår planet mår. Den visar trycket på naturresurserna, den biologiska mångfalden och ekosystemen – och resonerar kring effekterna för mänskligheten.

För drygt 20 år sedan kom den första upplagan av WWFs Living Planet Report ut. Sedan dess har den återkommande gett oss en bild av tillståndet på jorden och läget för ryggradsdjuren.

Rapportens viktigaste bas är **Living Planet Index** som visar hur populationerna för de undersökta ryggradsdjuren i världen utvecklas från 1970 till 2016. Årets upplaga baseras på 20 811 populationer för 4 392 arter. Rapporten ger också en översiktssbild av det ekologiska fotavtrycket – **Ecological Footprint**.

Vi förlorar idag djurlivet i en takt som gör att forskarna tror att vi är på väg in i det sjätte massutdöendet – det senaste var när dinosaurierna dog ut för cirka 65 miljoner år sedan. Skillnaden är att det massutdöende vi riskerar att vara på väg in i är orsakat av mänsklig aktivitet.

Vilket är kortfattat budskapet i rapporten?

Det är nödläge för planeten. Living Planet Report 2020 understryker hur mänsklighetens ökande förstörelse av naturen får katastrofala konsekvenser.

Vi ser en generell genomsnittlig minskning av de undersökta populationerna av ryggradsdjur, som däggdjur, fåglar, groddjur, kräddjur och fiskar, på 68 procent mellan 1970 och 2016. Indexet omfattar hela 20 811 populationer av 4 392 olika arter.

Främst är det den storskaliga markomvandlingen som har den största negativa påverkan på den biologiska mångfalden. Jordbruk, jakt, skogsbruk, överfiske samt produktion och konsumtion av livsmedel är starka krafter bakom förändringarna.

Rapporten visar samma orsaker som ligger bakom förlusten av biologisk mångfald – exempelvis skogsbruk och illegal handel med vilda arter – också bidrar till uppkomsten av zoonotiska sjukdomar som COVID-19.

Kurvorna går åt fel håll. Men loppet är inte kört, det finns lösningar. Världens beslutsfattare måste agera kraftfullt. WWF vill se brådskande åtgärder för att vända

trenden fram till 2030 genom att stoppa förstörelsen av naturliga livsmiljöer och ställa om vårt livsmedelssystem.

Vad är nytt i Living Planet Report 2020?

LPR 2020 visar på länken mellan natur och människors hälsa. De drivkrafterna som gör att vilda populationer minskar - i synnerhet markomvandling, intensifiering av jordbruket och handel med vilda djur – är drivkrafter för zoonotiska sjukdomar som sprids från vilda djur till människor. Rapporten lyfter fram hur viktigt det är att skydda naturen både för vår välfärd och hälsan. Den nya Bending the Curve-modelleringen i kapitel 6 visar att det är möjligt att vända kurvan uppåt för biologisk mångfald.

Mäter Living Planet Index fler arter och populationer än föregående rapport?

Sedan den senaste utgåvan av Living Planet-rapporten 2018 har datamängden ökat. Indexet omfattar 25 procent fler populationer och 10 procent fler arter jämfört med tidigare. Årets LPI mäter förändringar hos 400 fler arter och 4 873 fler populationer jämfört med 2018.

Vad mäter Living Planet Index?

Living Planet Index (LPI) är ett index som tagits fram av organisationen Zoological Society of London. Det är ett verktyg bland flera för att mäta mångfalden av liv på jorden genom att studera populationerna av ryggradsdjur, det vill säga storlek, täthet och mängd av fåglar, däggdjur, groddjur, kräldjur och fiskar. Andra index är Rödlisterindexet från Internationella naturvårdsunionen (IUCN) och Biodiversitetsindexet som inte finns med i WWFs rapport.

Vilka forskare och institutioner har bidragit till Living Planet Report?

Mer än 125 experter bland annat från 61 universitet, politik, internationell utveckling, organisationer och WWF-kontor, varit med och skrivit LPR-rapporten: Några är:

- Australian National University
- BirdLife International

- Botanic Gardens Conservation International - BGCI
- Butterfly Conservation Europe
- Córdoba National University
- Crop Trust
- CSIRO, University of Queensland
- Dalhousie University
- Dasgupta Review Team
- Duke University
- EAT
- ETH Zurich
- European Commission Joint Research Centre - JRC
- German Centre for Integrative Biodiversity Research - iDiv
- Global Footprint Network
- Hungarian Academy of Sciences
- International Potato Centre
- IUCN
- Leuphana University, Lüneburg
- Martin Luther University
- McGill University
- National Wildlife Federation
- Natural History Museum, London
- Oxford University
- Radboud University Nijmegen
- Royal Botanic Gardens, Kew
- Senckenberg Biodiversity and Climate Research Centre
- South African National Parks - SANParks
- Stellenbosch University
- Stockholm Environment Institute, Stockholm
- Stockholm Resilience Centre
- Stockholm University
- Tyndall Centre for Climate Change Research
- UN Environment Programme World Conservation Monitoring - UNEP-WCMC

- UN Food and Agriculture Organization - FAO
- UN Sustainable Development Solutions Network
- United Nations Environment Programme
- Universidad Nacional Autónoma de México - UNAM
- University College London - UCL
- University of Auckland
- University of British Columbia
- University of California Santa Barbara
- University of Cambridge
- University of Connecticut
- University of Edinburgh
- University of Queensland
- University of São Paulo
- University of Sheffield
- University of Tasmania
- University of Vienna
- Wetlands International
- Wildlife Conservation Society
- World Economic Forum - WEF
- Yale University

Hur har läget för populationerna av arter förändrats sedan 1970?

Living Planet index visar på **en genomsnittlig procentuell nedgång på 68 procent** i de kartlagda 20 811 populationerna av 4 392 arter i Living Planet Index 2020. Tidsperioden omfattar 1970-2016. Totalt uppskattar forskarna att det finns cirka 63 000 arter av ryggradsdjur i världen.

Rent matematiskt är det alltså inte den sammanlagda summan av alla djurindivider som minskat med 68 procent. Med ett stort urval av populationer, där snedfördelningar (bias) jämnats ut, som till exempel att stora populationer proportionellt sett minskar mindre än små populationer, **är den genomsnittliga procentuella förändringen i bestånden troligen även en god uppskattning av förändringen i antalet djurindivider. Men eftersom**

modellen rent vetenskapligt omfattar populationer, så använder inte WWF begrepp som förlust eller minskning av individer.

Vad är WWFs övergripande mål kopplat till LPR?

Vårt mål på WWF är att göra frågan om förlusten av biologisk mångfald till en lika viktig fråga som klimatet.

Vad måste politikerna göra?

Våra politiker behöver visa ledarskap. WWF efterlyser beslut som skyddar minst 30 procent av ytan på land och hav. Insatser krävs för att återskapa natur, stoppa förlusten av arter och halvera våra fotavtryck från konsumtion och produktion genom hållbar användning av mark och vatten.

Visar indexet att arter utrotas?

Nej det gör det inte. Cirka hälften av arterna i indexet har bestånd som minskar. Indexet säger ingenting om förlust av arter, artgrupper eller antal individer – men visar genomsnittliga förändringar i djurpopulationer som följts under 46 år.

Vilka är de viktigaste orsakerna till att den biologiska mångfalden minskar?

På bara 50 år har vår värld förändrats kraftigt genom en explosionsartad ökning av den globala handeln, konsumtionen och befolkningstillväxten samt en snabb urbanisering. Dessa underliggande trender driver nu överexploateringen av naturresurser fortare än någonsin tidigare.

De största hoten mot den biologiska mångfalden är:

1. Förlust av livsmiljöer – inte minst genom storskalig omvandling till jordbruksmark
2. Exploatering av arter, genom fiske, jordbruk och skogsbruk
3. Klimatförändringar
4. Invasiva arter
5. Föroreningar

Den viktigaste orsaken är förändrad markanvändning. Det beror främst på att tidigare orörda naturmiljöer har omvandlats till jordbruksmark. Samtidigt har större delen av våra hav utsatts för överfiske. Hela 75 procent av landytan, 66 procent av

haven och 85 procent av våtmarkerna har kraftigt förändrats av människan enligt den globala IPBES-rapporten som kom 2019.

Mäter indexet allt djur- och växtliv?

Nej, växter omfattas inte och inte heller ryggradslösa arter som står för mer än 90 procent av djurlivet (exempelvis musslor och snäckor, insekter, spindlar och kräftdjur, maneter och dagmaskar).

Är populationerna jämnt spridda över jorden?

Urvalet baseras på tillgänglig information och data och utökas hela tiden. Vissa arter och populationer har historiskt studerats mer än andra medan andra är svårare att få kunskap om. Exempelvis finns det bättre statistik för kommersiella fiskarter jämfört med de som fiskas småskaligt eller för husbehov. Därför finns det fortfarande en viss övervikt av data från till exempel Europa och andra områden på norra halvklotet. Men en utvidgning sker successivt.

Hur minskar populartionerna i genomsnitt i olika regioner världen över?

I Syd- och Centralamerika samt Karibien har populationerna fallit med hela 94 procent. I Europa och Centralasien har bestånden i snitt minskat med 24 procent, i Asien och Stilla-havsområdet 45 procent och i Afrika 65 procent.

	Antal arter	Procentuell förändring 1970 - 2016
Afrika	371	-65%
Nordamerika	944	-33%
Syd- och Centralamerika samt Karibien	761	-94%

Asien och Stilla-havsområdet	581	-45%
Europa och Centralasien	608	-24%

Sötvattenspopulationerna minskar i snabb takt, varför?

Värst drabbade är sötvattensmiljöerna, där undersökta populationer i snitt minskat med 84 procent. Mest utsatta är fiskar, groddjur och kräddjur. De tydligaste förändringarna är i Syd- och Centralamerika samt Karibien, där populationerna fallit med hela 94 procent.

Omvandlingen av gräsmarker, savanner, skogar och våtmarker är viktiga orsaker. Överexploateringen av arter, klimat förändringar och introduktion av invasiva arter och sjukdomar är andra drivande faktorer.

Finns konkreta exempel på drabbade populationer?

Exempel på populationer som minskat är den kinesiska stören (*Acipenser sinensis*) i Yangtze-floden som minskade med 97 procent mellan 1982 and 2015, främst på grund av dammbyggen.

Populationerna av havslädersköldpadda (*Dermochelys coriacea*) i Costa Rica har i snitt minskat med 84 procent mellan 1995 och 2011 på grund av jakt, bifångst och förlust av livsmiljöer.

Undersökta populationer av Grauers gorilla (*Gorilla berengei graueri*) har i Kongo-Kinshasa minskat med 87 procent mellan 1994 och 2015.

Finns det några positiva exempel?

En fisk som ökat med 360 procent genom utökat skydd och fiskeförbud är mindre svartfenad revhaj (*Carcharhinus melanopterus*) på vissa lokala platser i Australien. Också jättepandan i Kina och tigern har haft en positiv utveckling liksom flera svenska rovdjur som björn, varg och lodjur.

Hur har det gått för de marina arterna?

I år finns inget speciellt index för marina arter. Men läget generellt är att 90 procent av de globala fiskebestånden överfiskade eller fiskade till sin maxgräns. Arter som hotas av överfiske är blåfenad tonfisk och hajar och rockor.

Förändrade livsmiljöer och ekosystem vid kusten påverkar bland annat mat och fortplantning för många marina däggdjur som sälar, sjölejon och valross, sköldpaddor och sjöfåglar.

Hur går det för insekterna?

Det finns flera bevis för att det pågår en snabb minskning av insekter både vad gäller mångfald och biomassa. Men bilden är komplex. De flesta studier är begränsade och undersöker bara ett fåtal fjärilssläkten i länder på norra halvklotet.

Även om LPI för närvarande endast innehåller data för ryggradsdjur, pågår försök att införliva data om ryggradslösa djur, inledningsvis med insekter. 2020-upplagan av Living Planet Report har en delmängd av fjärilar inkluderade i analysen. En LPI har beräknats för 17 typiska gräsmarkfjärilsarter för 16 europeiska länder mellan 1990 och 2017. Butterfly Conservation in Europe, European Butterfly Monitoring Scheme och Assessing Butterflies in Europe Consortium bidrog med data.

Hur ofta kommer rapporten ut?

Living Planet Report (LPR) ges ut vartannat år och kommer nu ut för 13:e gången.

Förutom LPI finns *det ekologiska fotavtrycket* med i rapporten.

Vad betyder det?

Det ekologiska fotavtrycket, som finns med i Living Planet Report, visar att mänskligheten lever som om det fanns 1,6 planeter. Cirka 60 procent av fotavtrycket utgörs av koldioxidutsläpp från fossila bränslen, enligt Global Footprint Network.

Fotavtrycket är måttet på den genomsnittliga produktiva yta som krävs för att klara människans konsumtion *av förnybara resurser* under ett års tid – och ta hand om avfallet.

Hur ser kurvorna ut för arterna och det ekologiska fotavtrycket?

Bägge har gått i fel riktning sedan 1970 – populationerna av ryggradsdjur har minskat medan det ekologiska fotavtrycket har ökat kraftigt.

Hur påverkar befolkningsökningen jorden – spelar det någon roll om vi ändrar vårt sätt att leva om jordens befolkning växer?

De senaste 50 åren har vår värld förändrats kraftigt. Befolkningen har fördubblats, den globala handeln och konsumtionen har ökat explosionsartat och den snabba

inflyttningen till städerna fortsätter. Det här driver på en överexploatering av naturresurser i en takt vi aldrig tidigare sett. Befolkningsstorleken är en faktor som påverkar våra globala fotavtryck. Men det är viktigt att komma ihåg att trycket från människorna på ekosystemen bestäms inte bara av hur många vi är. Det beror också på hur vi konsumerar och hur produktionen ser ut.

På vilket sätt vill LPR bidra till global politisk förändring?

Med ett tydligt fokus på både djärvare och mer ambitiösa bevarandeinsatser och en medveten omställning av produktion och konsumtion av mat, går det att bromsa och vända förlusten av biologisk mångfald till 2030.

Living Planet Report presenteras lagom till FNs generalförsamlings möte i New York 15-30 september. Där ska bland annat hållbarhetsmålen, konventionen om biologisk mångfald och Parisavtalet följas upp.

Vad uppmanar WWF den svenska regeringen att göra?

- Höja rösten, ta krafttag och driva på för insatser för den biologiska mångfalden nationellt, i Europa och globalt.
- Driva på för en hög ambition i FN-förhandlingarna om biologisk mångfald, inklusive mätbara mål om att skydda 30 procent av land och hav, stoppa förlusten av arter och halvera våra fotavtryck från konsumtion och produktion.
- Agera för en stark EU-strategi för biologisk mångfald – och stå upp för eller stärka EU-kommissionens förslag.
- Agera förebild genom att säkra den biologiska mångfalden i Sverige. Besluta om nationella mål om att skydda 30 procent av land och hav samt öka insatserna för att återskapa livsmiljöer.
- Politiken inom skog, jordbruk och fiske måste utformas så att den biologiska mångfalden nyttjas hållbart. Sverige måste genomföra de nationella miljömålen.
- Skriv på uppropet för One Health för att skydda mot framtida pandemier: panda.org/pandemics